

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи аспірантів
за навчальною дисципліною
«Переклад і міжкультурна комунікація»**

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий, доктор філософії)
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітня програма	035 Філологія (германські мови (англійська, німецька), література зарубіжних країн, перекладознавство)

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша “27” червня 2025 року протокол № 17

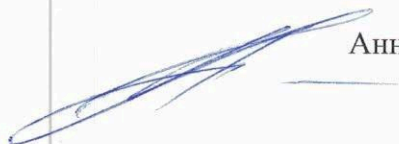
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов “30” червня 2025 року протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків – 2025

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Переклад і міжкультурна комунікація».

Відповідно до навчального плану,

загальний обсяг навчальної дисципліни складає 3 кредити, тобто 90 годин.

Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 72 години.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Тема 1. Історія формування теорії міжкультурної комунікації як наукової дисципліни та її головні поняття	8	
2.	Тема 2. Поведінковий аспект міжкультурної комунікації	8	
3.	Тема 3. Поняття культури. Культурні цінності та культурні норми	8	
4	Тема 4. Ідеологічний аспект міжкультурної комунікації й перекладу	8	
5	Тема 5. Міжкультурний характер «культурного повороту» в перекладі та перекладознавстві	8	
6	Тема 6. Мова і культура: теорія мовної відносності та концепція неперекладності	8	
7	Тема 7. Неогумбольдтіанство: американський та європейський вектори	10	
	Самостійна робота	14	
	Разом	72	

Завдання для самостійної роботи

*Здобувач обирає одну із запропонованих тем для підготовки реферату і мультимодальної презентації

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання наукової літератури за темою 1. Історія формування теорії міжкультурної комунікації як наукової дисципліни та її головні поняття. Укладання глосарію наукових понять.	10	
2	Опрацювання наукової літератури за темою 2. Поведінковий аспект міжкультурної комунікації. Самостійне уточнення місця перекладу в комунікації	10	
3	Опрацювання наукової літератури за темою 3. Поняття культури. Культурні цінності та культурні норми як об'єкт перекладу.	10	
4	Опрацювання наукової літератури за темою 4. Ідеологічний аспект міжкультурної комунікації й перекладу. Самостійний аналіз впливу соціальної ситуації на зміст і форм перекладу	10	
5	Опрацювання наукової літератури за темою 5. Міжкультурний характер «культурного повороту» в перекладі та перекладознавстві. Узагальнення творів, перекладених в цей період	10	
6	Опрацювання наукової літератури за темою 6. Мова і культура: теорія мовної відносності та концепція неперекладності. Критичний аналіз принципів неперекладності	10	
7	Опрацювання наукової літератури за темою 7. Неогумбольтiанство: американський та європейський вектори. Виокремлення найбільш значущих перекладачів-практиків і теоретиків неогумбольтiанського напрямку.	12	
3	*Підготовка реферату і мультимедійної презентації на одну із запропонованих тем	14	
Разом		72	

*Теми для підготовки реферату і мультимодальної презентації:

- Особливості поведінки представників різних груп міжкультурної комунікації в Україні, які впливають на їхнє взаємосприйняття. - Особливості поведінки представників різних груп міжкультурної комунікації у США, які впливають на їхнє взаємосприйняття. - Особливості поведінки представників різних груп міжкультурної комунікації у Великобританії, які впливають на їхнє взаємосприйняття. - Традиції, звичаї та обряди представників різних етнічних культур у дзеркалі теорії міжкультурної комунікації та теорії перекладу. - Особливості поведінки представників різних груп міжкультурної комунікації в Іспанії, які впливають на їхнє взаємосприйняття. - Особливості поведінки представників різних груп міжкультурної комунікації у Франції, які впливають на їхнє взаємосприйняття. - Особливості поведінки представників різних груп міжкультурної комунікації в Китаї, які впливають на їхнє взаємосприйняття.
--

8. Особливості перекладу українських реалій англійською мовою.
9. Особливості перекладу українських реалій іспанською мовою.
10. Особливості перекладу французьких реалій англійською мовою.
11. Особливості перекладу китайських реалій англійською мовою.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Реферат у письмовій формі – 15 балів

Мультимедійна презентація – 15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи - реферату

Реферат у письмовій формі обсягом від 10 000 знаків – максимум 15 балів
(за умови самостійності та повноти висвітлення питання).

<i>Показник</i>	<i>Дескриптор</i>	<i>Бал</i>
1.Актуальність проблеми. Вибір об'єкта і предмета.	Об'єкт і предмет чітко сформульовані, достатньо обґрунтовані, узгоджені між собою.	0 – 1,5
2.Формулювання мети і завдань. Вибір методів.	мета чітко сформульована, відповідає назві реферату, узгоджена з об'єктом і предметом; методи відповідають меті та поставленим завданням.	0 – 1,5
3.Структурованість роботи	кількість розділів та підрозділів відповідає поставленим завданням; розмір кожного розділу та підрозділу пропорційний до розміру інших.	0 – 1,5
4.Аналіз стану проблеми	огляд передбачає посилання як на класичні, так і на сучасні дослідження проблеми закордонними та вітчизняними науковцями.	0 – 1,5
5.Повнота вирішення завдань першої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
6.Повнота вирішення завдань другої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
7.Повнота вирішення завдань третьої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
8.Формулювання висновків	мають бути самостійними та повними, рівномірно охоплювати зміст реферату.	0 – 1,5
9.Оформлення тексту	наявність титульного аркушу, змісту, рубрикації; правильність оформлення посилань та списку використаної літератури.	0 – 1,5
10.Самостійність автора	реферат написаний самостійно, не містить плагіату та без використання штучного інтелекту.	0 – 1,5
Разом		15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи -

мультимедійної презентації (обсяг від 10 слайдів, до 10 хвилин звучання) – максимум

15 балів:

<i>Показник</i>	<i>Дескриптор</i>	<i>Бал</i>
1. Повнота розкриття теми.	відповідність змісту презентації поставленим дидактичним цілям і завданням виступу	0 – 1,5
2. Відсутність плагиату і фактичних помилок	відсутність	0 – 1,5
3. Мовна правильність	правильність	0 – 1,5
4. Структурування інформації	титольний слайд, план доповіді, зміст доповіді, висновки, кожен слайд має відображати одну думку; текст має складатися з коротких слів та простих речень; рядок має містити не більше 6–8 слів; всього на слайді має бути не більше 6–8 рядків; загальна кількість слів не повинна перевищувати 50; дієслова мають бути в одній часовій формі; заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні ідеї слайда; у заголовках мають бути і великі, і малі літери (а не тільки великі)	0 – 1,5
5. Відбір шрифтів для презентації	кожен шрифт має одне змістове навантаження: напівжирний шрифт – назви складових змісту навчання; курсив – логічний наголос; «прямий» звичайний – основний масив інформації; шрифти Verdana, Tahoma, Bookman, Times New Roman легко зчитуються з екрану; Arial краще виглядає у заголовках; не більше трьох шрифтів на слайді; розмір шрифту – не менший 22 пт.	0 – 1,5
6. Оформлення слайдів	ключові пункти змісту доповіді відображаються по одному на кожному окремому слайді; не більше трьох фактів, висновків, визначень на одному слайді; єдиний стиль слайдів; презентація не повинна бути монотонною і громіздкою (не більше 20-25 слайдів на 80 хвилин); не розміщувати на слайді багато дрібного тексту; не розміщувати на слайді дослівно все, що має намір сказати доповідач; не писати весь текст великими літерами; кількість блоків статистичних даних на одному слайді – не більше чотирьох; підпис до ілюстрації розміщується під нею, а не над нею; лаконічність та завершеність тексту на слайді; найважливіша інформація – у центрі слайду	0 – 1,5
7. Раціональність оформлення презентації	наявність на слайді не більше одного логічного наголосу: яскравість, обведення, миготіння, рух; не заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації; фоновий малюнок втомлює очі та знижує ефективність сприйняття даних; підсвідомість легко вловлює чіткі, яскраві малюнки, що швидко змінюються, вони краще запам'ятовуються	0 – 1,5
8. Доцільність використання засобів	зайве використання заважає сприйняттю текстової інформації; використаний у презентації фон у	0 – 1,5

мультимедіа тощо	вигляді анімованого об'єкта, підключення у вигляді фонового супроводу нерелевантних звуків (пісень, мелодій) швидко втомлює, знижує продуктивність сприймання навчальної інформації. будь-який другорядний об'єкт, що рухається (анімаційний), знижує якість сприйняття матеріалу, відволікає, порушує динаміку уваги	
9. Використання кольору	слайди мають бути не надто яскравими; усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі та одній кольоровій гамі; складання кольорової схеми презентації слід починати з вибору двох головних функціональних кольорів, які використовуються для фону та звичайного тексту; найкраще поєднання кольорів шрифту і фону: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому; можна обрати фон і колір в одній гамі – зробити фон максимально світлим, а шрифт – темним	0 – 1,5
10. Презентація доповідачем	(відсутність зчитування інформації зі слайдів, використання інформації на слайдах для активізації навчально-пізнавальної діяльності слухачів), максимальне скорочення довжини речень, відмова від складних граматичних конструкцій; тезисний (лаконічний і простий) виклад тексту на слайдах, чітке й голосне мовлення із доцільним застосуванням просодичних засобів (інтонації).	0 – 1,5
Разом		15 балів

**Критерії оцінювання самостійної роботи -
мультимедійної презентації (обсяг від 10 слайдів, до 10 хвилин звучання) –
максимум 15 балів:**

<i>Показник</i>	<i>Дескриптор</i>	<i>Бал</i>
1. Повнота розкриття теми	відповідність змісту презентації поставленим дидактичним цілям і завданням виступу	0 – 1,5
2. Відсутність плагіату і фактичних помилок	відсутність	0 – 1,5
3. Мовна правильність	правильність	0 – 1,5
4. Структурування інформації	титольний слайд, план доповіді, зміст доповіді, висновки, кожен слайд має відображати одну думку; текст має складатися з коротких слів та простих речень; рядок має містити не більше 6–8 слів; всього на слайді має бути не більше 6–8 рядків; загальна кількість слів не повинна перевищувати 50; дієслова мають бути в одній часовій формі; заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні ідеї слайда; у заголовках мають бути і великі, і малі літери (а не тільки великі)	0 – 1,5
5. Відбір шрифтів для презентації	кожен шрифт має одне змістове навантаження: напівжирний шрифт – назви складових змісту навчання; курсив –	0 – 1,5

	логічний наголос; «прямий» звичайний – основний масив інформації; шрифти Verdana, Tahoma, Bookman, Times New Roman легко зчитуються з екрану; Arial краще виглядає у заголовках; не більше трьох шрифтів на слайді; розмір шрифту – не менший 22 пт.	
6. Оформлення слайдів	ключові пункти змісту доповіді відображаються по одному на кожному окремому слайді; не більше трьох фактів, висновків, визначень на одному слайді; єдиний стиль слайдів; презентація не повинна бути монотонною і громіздкою (не більше 20-25 слайдів на 80 хвилин); не розміщувати на слайді багато дрібного тексту; не розміщувати на слайді дослівно все, що має намір сказати доповідач; не писати весь текст великими літерами; кількість блоків статистичних даних на одному слайді – не більше чотирьох; підпис до ілюстрації розміщується під нею, а не над нею; лаконічність та завершеність тексту на слайді; найважливіша інформація – у центрі слайду	0 – 1,5
7. Рациональність оформлення презентації	наявність на слайді не більше одного логічного наголосу: яскравість, обведення, миготіння, рух; не заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації; фоновий малюнок втомлює очі та знижує ефективність сприйняття даних; підсвідомість легко вловлює чіткі, яскраві малюнки, що швидко змінюються, вони краще запам'ятовуються	0 – 1,5
8. Доцільність використання засобів мультимедіа тощо	зайве використання заважає сприйняттю текстової інформації; використаний у презентації фон у вигляді анімованого об'єкта, підключення у вигляді фонового супроводу нерелевантних звуків (пісень, мелодій) швидко втомлює, знижує продуктивність сприймання навчальної інформації. будь-який другорядний об'єкт, що рухається (анімаційний), знижує якість сприйняття матеріалу, відволікає, порушує динаміку уваги	0 – 1,5
9. Використання кольору	слайди мають бути не надто яскравими; усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі та одній кольоровій гамі; складання кольорової схеми презентації слід починати з вибору двох головних функціональних кольорів, які використовуються для фону та звичайного тексту; найкраще поєднання кольорів шрифту і фону: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому; можна обрати фон і колір в одній гамі – зробити фон максимально світлим, а шрифт – темним	0 – 1,5
10. Презентація доповідачем	(відсутність зчитування інформації зі слайдів, використання інформації на слайдах для активізації навчально-пізнавальної діяльності слухачів), максимальне скорочення довжини речень, відмова від складних граматичних конструкцій; тезисний (лаконічний і простий) виклад тексту на слайдах, чітке й голосне мовлення із доцільним застосуванням просодичних засобів (інтонації).	0 – 1,5
Разом		15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи - реферату

Реферат у письмової формі обсягом від 10 000 знаків – максимум 15 балів
(за умови самостійності та повноти висвітлення питання).

<i>Показник</i>	<i>Дескриптор</i>	<i>Бал</i>
1.Актуальність проблеми. Вибір об'єкта і предмета.	Об'єкт і предмет чітко сформульовані, достатньо обґрунтовані, узгоджені між собою.	0 – 1,5
2.Формулювання мети і завдань. Вибір методів.	мета чітко сформульована, відповідає назві реферату, узгоджена з об'єктом і предметом; методи відповідають меті та поставленим завданням.	0 – 1,5
3.Структурованість роботи	кількість розділів та підрозділів відповідає поставленим завданням; розмір кожного розділу та підрозділу пропорційний до розміру інших.	0 – 1,5
4.Аналіз стану проблеми	огляд передбачає посилання як на класичні, так і на сучасні дослідження проблеми закордонними та вітчизняними науковцями.	0 – 1,5
5.Повнота вирішення завдань першої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
6.Повнота вирішення завдань другої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
7.Повнота вирішення завдань третьої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
8.Формулювання висновків	мають бути самостійними та повними, рівномірно охоплювати зміст реферату.	0 – 1,5
9.Оформлення тексту	наявність титульного аркушу, змісту, рубрикації; правильність оформлення посилань та списку використаної літератури.	0 – 1,5
10.Самостійність автора	реферат написаний самостійно, не містить плагіату та без використання штучного інтелекту.	0 – 1,5
Разом		15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи - мультимедійної презентації (обсяг від 10 слайдів, до 10 хвилин звучання) – максимум 30 балів:

<i>Показник</i>	<i>Дескриптор</i>	<i>Бал</i>
1. Повнота розкриття теми.	відповідність змісту презентації поставленим дидактичним цілям і завданням виступу	0 – 1,5
2. Відсутність плагіату і фактичних помилок	відсутність	0 – 1,5
3. Мовна правильність	правильність	0 – 1,5
4. Структурування інформації	титульний слайд, план доповіді, зміст доповіді, висновки, кожен слайд має відображати одну думку; текст має складатися з коротких слів та простих речень; рядок має містити не більше 6–8	0 – 1,5

	слів; всього на слайді має бути не більше 6–8 рядків; загальна кількість слів не повинна перевищувати 50; дієслова мають бути в одній часовій формі; заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні ідеї слайда; у заголовках мають бути і великі, і малі літери (а не тільки великі)	
5. Відбір шрифтів для презентації	кожен шрифт має одне змістове навантаження: напівжирний шрифт – назви складових змісту навчання; курсив – логічний наголос; «прямий» звичайний – основний масив інформації; шрифти Verdana, Tahoma, Bookman, Times New Roman легко зчитуються з екрану; Arial краще виглядає у заголовках; не більше трьох шрифтів на слайді; розмір шрифту – не менший 22 пт.	0 – 1,5
6. Оформлення слайдів	ключові пункти змісту доповіді відображаються по одному на кожному окремому слайді; не більше трьох фактів, висновків, визначень на одному слайді; єдиний стиль слайдів; презентація не повинна бути монотонною і громіздкою (не більше 20-25 слайдів на 80 хвилин); не розміщувати на слайді багато дрібного тексту; не розміщувати на слайді дослівно все, що має намір сказати доповідач; не писати весь текст великими літерами; кількість блоків статистичних даних на одному слайді – не більше чотирьох; підпис до ілюстрації розміщується під нею, а не над нею; лаконічність та завершеність тексту на слайді; найважливіша інформація – у центрі слайду	0 – 1,5
7. Раціональність оформлення презентації	наявність на слайді не більше одного логічного наголосу: яскравість, обведення, миготіння, рух; не заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації; фоновий малюнок втомлює очі та знижує ефективність сприйняття даних; підсвідомість легко вловлює чіткі, яскраві малюнки, що швидко змінюються, вони краще запам'ятовуються	0 – 1,5
8. Доцільність використання засобів мультимедіа тощо	зайве використання заважає сприйняттю текстової інформації; використаний у презентації фон у вигляді анімованого об'єкта, підключення у вигляді фонового супроводу нерелевантних звуків (пісень, мелодій) швидко втомлює, знижує продуктивність сприймання навчальної інформації. будь-який другорядний об'єкт, що рухається (анімаційний), знижує якість сприйняття матеріалу, відволікає, порушує динаміку уваги	0 – 1,5
9. Використання кольору	слайди мають бути не надто яскравими; усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі та одній кольоровій гамі; складання кольорової схеми презентації слід починати з вибору двох головних функціональних кольорів, які використовуються	0 – 1,5

	для фону та звичайного тексту; найкраще поєднання кольорів шрифту і фону: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому; можна обрати фон і колір в одній гамі – зробити фон максимально світлим, а шрифт – темним	
10. Презентація доповідачем	(відсутність зчитування інформації зі слайдів, використання інформації на слайдах для активізації навчально-пізнавальної діяльності слухачів), максимальне скорочення довжини речень, відмова від складних граматичних конструкцій; тезисний (лаконічний і простий) виклад тексту на слайдах, чітке й голосне мовлення із доцільним застосуванням просодичних засобів (інтонації).	0 – 1,5
Разом		15 балів

Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Ребрій О.В. Теорія міжкультурної комунікації: конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» факультету іноземних мов. Харків, 2022. 100 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник Київ : Академія, 2004. 344 с.
3. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
4. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ : Академія, 2012. 288 с.
5. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник / укл. Попович М. М. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2012. 160 с.
6. Ребрій, О. (2024). Відкриваючи наново Потебню: спостереження вченого і нотатки перекладача. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, (100), 112-119. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2024-100-11>
7. Ребрій, О., & Сиса, Я. Національні стереотипи як проблема перекладу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, 2022. Вип. 95. С. 44-51. <https://doi.org/10.26565/10.26565/2227-8877-2022-95-06>
8. Rebrii O., Bondarenko Ie., Rebrii I, Translating artlangs: the clash of worldviews. *Cognition, communication, discourse*, 2022 No. 24. P. 68–77.

Допоміжна література

1. Benjamin W. The Task of the Translator. An Introduction to the Translation of Baudelaire's *Tableaux Parisiens*. *The Translation Studies Reader* / Ed. by L. Venuti. London, New York : Routledge, 2000. P. 148–159.
2. Brown L. B. Ideology. Harmondsworth : Penguin Education, 1973. 208 p.
3. Hall E. T. The Silent Language. New York : Doubleday & Company, Inc. 1959. 240 p.
4. Knapp K. Intercultural Communication in EESE. URL: http://webdoc.sub.gwdg.de/edoc/ia/eese/strategy/knapp/4_st.html (Last assessed: 16.06.2022).
5. Kroeber A. L., [Kluckhohn](#) C. Culture: A Critical Review of Concepts and Definitions. New York : Kraus Reprint Company, 1978. 223 с.
6. Morris Ch. W. Foundations of the theory of signs. International encyclopedia of unified science. Chicago: The University of Chicago Press, 1938. Vol. 1, No. 2. 59 p.
7. Sumner, William Graham (1906) *Folkways*. Ginn, Boston. 692 p.

8. Thomas A. Interkulturelle Kompetenz: Grundlagen, Probleme und Konzepte. *Erwagen, Wissen, Ethik*. 2003. № 14(1). P. 137–221.
9. Thompson J. B. Ideology and Modern Culture: Critical Social Theory in the Era of Mass Communication. Cambridge : PolityPr.; Stanford : Stanford UP, 1990. 362 p.
10. Trager G., Hall E. Culture as Communication: A Model and Analysis. *Explorations: Studies in Culture and Communication*. New York, 1954. Iss. 3. P. 137–149.
11. Tymoczko M. Translation, Ideology and Creativity. *Linguistica Antverpiensia. New series : Translation as Creation: the Postcolonial Influence*. 2003. Vol. 2. P. 27–45.
12. Whorf B. L. Language, Thought and Reality: Selected Writings of Benjamin Lee Whorf / ed. John B. Carroll. New York : Wiley, 1956. 302 p.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

EBSCO Publishing – багатoproфільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру "Вікно в Америку", Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)

Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна:
<http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.

Handbook of Translation Studies Online: <https://benjamins.com/online/hts/list/translations/uk>

RWS Group (2024). Trados Studio 2024 [Computer software]. Maidenhead, UK: Author.